

BASISBOEK APV EN BIJZONDERE WETTEN

Basisboek APV en bijzondere wetten

Zevende druk

Basisboek APV en bijzondere wetten 2023-2024

Deze uitgave is bijgewerkt tot en met 1 september 2023
Meer informatie over deze en andere uitgaven kunt u verkrijgen bij:

Concept uitgeefgroep
Postbus 447
1213 PD Hilversum
Tel.: 035 7506 117
E-mail: info@conceptuitgeefgroep.nl
Website: www.conceptuitgeefgroep.nl

Vormgeving: Manipal publishing services
Redactie: Dirk Zwagerman, Kees van Alphen, Freek Groenendijk
Redacteur zevende druk: Louis Palmen

Eerste druk, 2014
Tweede druk, 2015
Derde druk, 2016
Vierde druk, 2017
Vijfde druk, 2021
Zesde druk, 2022
Zevende druk, 2023

© Educatieve Uitgeverij Nederland (EUN) bv, 2023

‘Concept uitgeefgroep’ is een handelsnaam van Educatieve Uitgeverij Nederland (EUN) BV. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt in enige vorm of op enigerlei wijze, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Educatieve Uitgeverij Nederland (EUN) BV. Voor zover het maken van reprografische verveelvoudiging uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16h Auteurswet dient men de daarvoor verschuldigde vergoedingen te voldoen aan Stichting Reprorecht.

NUR: 823
ISBN: 9789055163519

INHOUD

INLEIDING	9
LIJST VAN AFKORTINGEN	10
1 De algemene plaatselijke verordening (APV)	13
1.1 Verhouding wet (in formele zin) en APV	13
1.2 Grenzen van de gemeentelijke huishouding	14
1.3 Oorsprong en aard van bepalingen in de APV	15
1.4 Bijzondere of algemene plaatselijke verordening	17
1.5 Opbouw van de APV	18
1.6 Inleidende bepalingen in de APV en de relatie met de model-APV van de VNG	21
1.7 Techniek van regelgeving in de APV	27
1.8 Onderwerpen uit de APV	29
1.9 Tijdelijke verkeersmaatregelen	32
1.10 Uitzonderingen	52
1.11 Parkeren	53
1.12 Handhaving van de APV	55
2 De Alcoholwet	61
2.1 Inleiding	61
2.2 De inhoud van de Alcoholwet	63
2.3 Ontheffingen	68
2.4 Checklist verlening alcohol(wet)vergunning	68
2.5 Verplichte vaststelling leeftijden aspirant-kopers	69
2.6 Inrichtingen	70
2.7 Pilot reguleren mengvormen winkel/horeca	74
2.8 Preventie- en handhavingsplan	74
2.9 Handhaving	74
2.10 Toetsingslijst van andere zaken	76
3 Wet Bibob	79
3.1 Inleiding	79
3.2 Achtergrond Wet Bibob	79
3.3 Wanneer kun je met de Wet Bibob te maken krijgen?	79
3.4 Reikwijdte van de Wet Bibob	79
3.5 Landelijk Bureau Bibob bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur	81
3.6 Bestuursorganen	83
3.7 Tarief Bibob-advies	88
3.8 Welke personen en bedrijven worden in het onderzoek betrokken	89

3.9	Zienswijze	90
3.10	Bezwaar en beroep	90
3.11	De rol van Landelijk Bureau Bibob	91
3.12	Privacy en geheimhouding	91
4	Wet op de kansspelen	93
4.1	Inleiding	93
4.2	Doelstelling van de wet	93
4.3	Opbouw van de wet	93
4.4	Wat is een kansspel en wat is verboden?	93
4.5	Loterijen	94
4.6	Enkele bijzondere vormen van kansspel	96
4.7	Herziening Wet op de kansspelen	99
4.8	Speelautomaten	100
4.9	Hoog- en laagdrempeligheid en samengestelde inrichtingen	106
4.10	Laagdrempelige inrichting	107
4.11	Samengestelde inrichtingen	108
4.12	Stappenplan	109
4.13	Speelautomatenhallen	110
4.14	Toezicht op speelautomaten	110
4.15	Overige speelgelegenheden die niet onder de werking van de wet vallen	111
5	Winkeltijdenwet	113
5.1	Inleiding	113
5.2	Artikelsgewijze toelichting	113
5.3	Toelichting op het Vrijstellingsbesluit Winkeltijdenwet	116
6	Zondagswet	119
6.1	Inleiding	119
6.2	Artikelsgewijze toelichting	119
7	Wet open overheid	121
7.1	Inleiding	121
7.2	Het internationaal recht en de openbaarheid van bestuur	121
7.3	Gedeeltelijke inwerkingtreding van de Woo	122
7.4	Wat is PLOOI?	122
7.5	De wet nader beschouwd	123
7.6	Actieve openbaarmaking	126
7.7	Doel en reikwijdte van de wet	127
7.8	Weigeringsgronden Woo	130
7.9	Intern beraad en persoonlijke beleidsopvattingen	133
7.10	Het in rekening brengen van kosten bij het in behandeling nemen van een Woo-verzoek	133
7.11	Bepalingen over het behandelen van omvangrijke Woo-verzoeken	134
7.12	'Misbruikjurisprudentie' en bepalingen ter voorkoming van misbruik	134

7.13	Wet hergebruik van overheidsinformatie	135
7.14	Tips voor de uitvoeringspraktijk	136
7.15	Jurisprudentie	137
7.16	Doorzendplicht van een wob-verzoek door een bestuursorgaan	139
7.17	Woo-verzoek ook via elektronische weg mogelijk	140
7.18	Een Woo-verzoek is vormvrij	140
7.19	Slot	140

INLEIDING

Veel van het handelen van de gemeente vindt zijn basis in het algemeen of bijzonder bestuursrecht en strafrecht. Het recht voor de gemeente is vastgelegd in wetten en gemeentelijke verordeningen. De Algemene plaatselijke verordening (APV) is een belangrijk instrument voor het gemeentelijk optreden. Er staat strafrechtelijke en bestuursrechtelijke regelgeving in. De onderwerpen die in een APV geregeld zijn, staan vaak in nauwe relatie met onderwerpen zoals besproken in de Gemeentewet en bijzondere wet- en regelgeving (Alcoholwet, Wet openbare manifestaties, Wet op de kansspelen, Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur (Wet Bibob), Zondagswet, Winkeltijdenwet en Wet open overheid(Woo)).

Een belangrijk gemeentelijk instrument is de vergunning. Het type vergunningen dat de gemeente verleent, verschilt vooral op de inhoud en de juridische grondslag voor de vergunningverlening. Het is daarom dat een inhoudelijke toelichting gewenst is om de verbanden tussen al die verschillende regels te zien en te kunnen leggen bij het verstrekken van een vergunning.

Deze uitgave is samengesteld voor iedereen die zowel beleidsmatig als in de uitvoering werkzaam is bij een gemeentelijke organisatie en te maken heeft met vergunningaanvragen, alsmede voor hen die belast zijn met toezicht en handhaving van (gemeentelijke) wetgeving. Het *Basisboek APV en bijzondere wetten* is een praktische uitgave waarin onderwerpen die relevant zijn voor de gemeentelijke praktijk worden behandeld.

Het *Basisboek APV en bijzondere wetten* heeft tot doel die onderwerpen te behandelen die van belang zijn voor het optreden van de overheid op het bestuursrechtelijke vlak en de bijzondere positie, die de gemeente daarin inneemt, uit te werken. Dat betekent dat de auteurs niet geprobeerd hebben een volledig en uitputtend handboek te schrijven. Het doel is om deze onderwerpen vanuit de betekenis voor de gemeentelijke praktijk te benaderen en op een begrijpelijke wijze toe te lichten, zodat deze ook voor de niet-juridisch geschoolde lezers inzichtelijk zijn.

Het recht en de praktijk van de gemeente zijn voortdurend in beweging, mede als gevolg van rechterlijke uitspraken en veranderende regelgeving. Dat maakt dat een uitgave zoals deze nooit af is. Raadpleeg waar nodig dan ook andere rechtsbronnen.

Per 1 januari 2024 treden de Omgevingswet en 4 aanvullende Besluiten in werking. Centraal thema hierin is de 'fysieke leefomgeving'. De Omgevingswet zal de komende jaren veel invloed hebben op onder meer de lokale regelgevingen. Op meerdere plaatsen wordt in het boek al ingegaan op de Omgevingswet (Omgevingsplan, Omgevingsbesluit, Bal, etc.). Latere drukken zullen het manco van de overgangsperiode 2023-2024 en daarna aanvullen.

Bij diverse onderwerpen is gebruik gemaakt van Handreikingen en Toelichtingen van de VNG.

Het boek wordt van harte aanbevolen aan eenieder die werkzaam is bij de gemeente, zowel de ambtenaar/medewerker als de leden van het bestuur bij de gemeente die hun algemene basiskennis en inzicht rondom gemeentelijke verordeningen en bijzondere wet- en regelgeving willen opdoen dan wel verfrissen.

LIJST VAN AFKORTINGEN

AB	Administratiefrechtelijke beslissingen
ABRvS	Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State
AGvB	Afdeling Geschillen van Bestuur Raad van State
AMvB	Algemene maatregelen van bestuur
APV	Algemene plaatselijke verordening
art.	artikel
AVG	Algemene verordening gegevensbescherming
Aw	Alcoholwet
Awb	Algemene wet bestuursrecht
BABW	Besluit administratieve bepalingen inzake het wegverkeer
Bal	Besluit activiteiten leefomgeving
BEM	Stichting Bevordering Eerlijke Mededinging
Cruks	Centraal Register Uitsluiting Kansspelen
EHvJ	Europese Hof van Justitie
EVRM	Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden
HBI	Horeca Branche Instituut ingestelde commissie
HR	Hoge Raad der Nederlanden
JB	Jurisprudentie Bestuursrecht
KHN	Koninklijke Horeca Nederland
LMV	Leefmilieuverordening
MvT	Memorie van Toelichting bij een wetsvoorstel
NJ	Nederlandse Jurisprudentie
NVWA	Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit
OM	Openbaar Ministerie
Ow	Omgevingswet
Rov	Rechtsoverweging
Rv	Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering
RvSt	Raad van State
Sab	Speelautomatenbesluit 2000
UOV	uniforme openbare voorbereidingsprocedure
Verklaring SH	Verklaring Sociale Hygiëne
VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
VWTW	Vrijstellingenbesluit winkeltijdenwet
Wabo	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
Wet Bibob	Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur
WED	Wet op de economische delicten
Wet Koa	Wet kansspelen op afstand
WID	Wet op de identificatieplicht
Wmb	Wet milieubeheer
Wob	Wet openbaarheid van bestuur
Wom	Wet openbare manifestaties
Woo	Wet open overheid

WoK	Wet op de kansspelen
Wro	Wet ruimtelijke ordening
WVW	Wegenverkeerswet
Wwm	Wet wapens en munitie
WTW	Winkeltijdenwet

